

Hoàn thiện và đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp theo hướng hiện đại và hội nhập quốc tế

TẠ VĂN SỸ*

Tóm tắt: Hoàn thiện tổ chức và hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp theo hướng hiện đại là nhiệm vụ quan trọng của hệ thống Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nhằm thực hiện tốt Nghị quyết XIII của Đảng. Nhiệm vụ này có ý nghĩa quan trọng trong việc đổi mới tổ chức bộ máy, cán bộ và nội dung cũng như phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc trong thời gian tới, đáp ứng được yêu cầu, đòi hỏi trong tình hình mới.

Summary: Completing the organization and operation of the Vietnam Fatherland Front in the modern industrial era is an important task of the Vietnam Fatherland Front system in order to well implement Resolution 13 of the Party. This task has an important meaning in innovating the organizational structure, staff, and the content and methods of operation of the Vietnam Fatherland Front in the coming time, meeting the requirements and demands in the new situation.

Từ khóa: Hoàn thiện; đổi mới; tổ chức và hoạt động; nội dung; phương thức; Nghị quyết XIII của Đảng; Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Keywords: Perfection; innovation; organization and operation; content; method of Resolution 13 of the Party; the Vietnam Fatherland Front.

Nhận bài: 9/3/2023; *Sửa chữa:* 15/3/2023; *Duyệt đăng:* 29/3/2023.

Thực trạng nội dung hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Nội dung hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, được đánh giá qua việc phân tích các nội dung: 1) Đánh giá việc thực hiện 7 quyền và trách nhiệm của Mặt trận được quy định trong Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam: Xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc, tạo sự đồng thuận xã hội; Tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước cho Nhân dân; Đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân; Xây dựng Đảng, Nhà nước; Thực hiện giám sát, phản biện xã hội; Tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri và Nhân dân để phản ánh, kiến nghị với Đảng và Nhà nước; Thực hiện hoạt động đối ngoại nhân dân; 2) Đánh giá việc triển khai các cuộc vận động, phong trào do Mặt trận chủ trì.

Thực tế thời gian qua, các hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đều đạt hiệu quả cao. Các hoạt động chưa mang lại hiệu quả cao, cần hoàn thiện, bổ sung thực hiện tốt hơn là: Thực hiện giám sát, phản biện xã hội; Thực hiện hoạt động đối ngoại nhân dân. Các hoạt động xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã được thực hiện tốt. Các hoạt động được Nhân dân hài lòng, đánh giá cao là: Tổ chức kỷ niệm các ngày lễ lớn của đất nước, dân tộc, lễ hội của địa phương; Chăm lo đời sống cho người có hoàn cảnh khó khăn; Hỗ trợ người dân khắc phục hậu quả thiên tai (bão, lũ, ô nhiễm môi trường...); Tôn trọng những người có uy tín trong cộng đồng dân cư; Chăm lo đời sống, tôn trọng tín ngưỡng của đồng bào dân tộc thiểu số, chức sắc, chức việc các tôn giáo; Hoạt động giữ gìn bản sắc văn hóa, dân tộc ở địa phương; Giữ gìn đoàn kết, coi trọng ứng xử đẹp, ứng xử

* Tiến sĩ, nguyên Giám đốc Trung tâm Bồi dưỡng cán bộ và Nghiên cứu khoa học Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

văn minh giữa người với người trong cơ quan, đơn vị và khu dân cư.

Hoạt động tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, Nhân dân chủ yếu nắm bắt các thông tin chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước qua các phương tiện thông tin đại chúng. Đối với kênh tuyên truyền, vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Nhân dân sử dụng thấp hơn cả mạng xã hội (facebook, zalo, twitter). Nhân dân chưa thường xuyên sử dụng các kênh thông tin, tuyên truyền của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Việc hội nhập quốc tế càng đòi hỏi Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cần phải thay đổi nội dung và phương thức thông tin, tuyên truyền về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm, các cuộc vận động, phong trào phù hợp với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư; đẩy mạnh việc số hóa các phương thức thông tin, tuyên truyền.

Trong số các hoạt động đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân, hoạt động được Nhân dân đánh giá cao nhất là: Tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; Tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân.

Hoạt động xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước, Nhân dân đánh giá Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thực hiện hoạt động xây dựng nhà nước thời gian qua là chưa thực sự tốt. Hai hoạt động: Tổ chức hiệp thương giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp ở địa phương; Tổ chức hiệp thương giới thiệu người ứng cử đại biểu Quốc hội là hai hoạt động tương đối nổi trội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở địa phương.

Các hoạt động vận động đội ngũ trí thức, chuyên gia, nhà khoa học đóng góp ý kiến trong xây dựng pháp luật; Hoạt động phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ở nơi sinh sống là hai hoạt động có tỷ lệ người được hỏi đánh giá thấp.

Hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, kết quả số liệu (Bảng 1) cho thấy, trong 8 chỉ báo để đo lường hoạt động này, tỷ lệ người được hỏi đánh giá tốt và rất tốt các chỉ báo trong hoạt động giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là không cao. Tỷ lệ người được hỏi đánh giá: 8 chỉ báo đo lường nhiệm vụ này ở mức độ rất tốt đều dưới 16%. Trong các chỉ báo được liệt kê, Hoạt động giám sát chính quyền cơ sở (chính quyền thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội...) có tỷ lệ người được hỏi đánh giá rất tốt là cao nhất với 16.6%; Hoạt động giám sát đầu tư xây dựng (điện, đường, trường, trạm...) ở địa phương (14%); Hoạt động giám sát thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở ở địa phương (13.3%).

Bảng 1. Hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

	Rất tốt	Tốt	Bình thường	Chưa tốt	Không biết
1. Hoạt động giám sát, phản biện xã hội nhằm giúp chính quyền cơ sở thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội...	16.6%	41.3%	27.3%	4.6%	10.2%
2. Tham gia giám sát đầu tư xây dựng (điện, đường, trường, trạm...) ở địa phương	14%	35.8%	30.9%	9.8%	9.5%
3. Hoạt động giám sát quản lý và sử dụng đất đai (giải phóng mặt bằng, đền bù đất đai...)	9.5%	29.4%	34.7%	13.4%	13%
4. Hoạt động giám sát trật tự đô thị (via hè, kinh doanh, bán hàng rong...)	9.9%	29.8%	32.4%	17.1%	10.8%
5. Hoạt động giám sát việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm, phẩm chất đạo đức của cán bộ công chức	10.9%	32.2%	32.9%	11.3%	12.8%
6. Hoạt động đôn đốc, giám sát giải quyết khiếu nại, tố cáo của Nhân dân	11.3%	32.9%	30.7%	12.5%	12.6%

7. Hoạt động giám sát thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở ở địa phương	13.3%	37.2%	29.1%	8.1%	12.3%
--	-------	-------	-------	------	-------

8. Hoạt động giám sát phòng, chống tham nhũng, lãng phí ở địa phương	10.8%	28.4%	32.5%	15.5%	12.8%
--	-------	-------	-------	-------	-------

Hoạt động tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri và Nhân dân để phản ánh, kiến nghị với Đảng và Nhà nước, kết quả số liệu (Bảng 2) cho thấy, tỷ lệ người được hỏi đánh giá các hoạt động tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri và Nhân dân để phản ánh, kiến nghị với Đảng và Nhà nước ở mức độ rất tốt và tốt là không cao. Tỷ lệ rất thấp người được hỏi đánh giá 4 chỉ báo là rất tốt, hầu hết các chỉ báo đều được đánh giá ở mức độ “rất tốt” dưới 17%.

Bảng 2. Hoạt động tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri và Nhân dân để phản ánh, kiến nghị với Đảng và Nhà nước

	Rất tốt	Tốt	Bình thường	Chưa tốt	Không biết
1. Nội dung phản ánh, kiến nghị (phản ánh thể hiện được đầy đủ những lo lắng, bức xúc của Nhân dân với Đảng và Nhà nước)	17.4%	40.8%	24.2%	8%	9.5%
2. Việc chuyển đến các cơ quan chức năng bản tổng hợp ý kiến, kiến nghị của Nhân dân kịp thời, đúng tiến độ thời gian	13.7%	39.3%	24.4%	9.8%	12.7%
3. Theo dõi, đôn đốc, giám sát việc giải quyết ý kiến, kiến nghị của cử tri của các cơ quan chức năng	11.8%	34.3%	30%	9.6%	15%

4. Trách nhiệm của các cơ quan chức năng trong việc trả lời ý kiến, kiến nghị, lo lắng, bức xúc của Nhân dân	11.7%	34.6%	29.7%	9.1%	14.9%
--	-------	-------	-------	------	-------

Thực trạng phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Phương thức phối hợp và thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên

Trong những năm qua, Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã quan tâm đẩy mạnh công tác chủ trì phối hợp và thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên, từ những nội dung của quy chế phối hợp hàng năm đã cụ thể hóa thành các nhiệm vụ, chương trình để bản phối hợp hoạt động với các tổ chức thành viên, có ký kết giao ước thi đua, phân công nhiệm vụ cụ thể từng đồng chí trong Ban Thường trực theo dõi các tổ chức thành viên để tăng cường đôn đốc, nắm tình hình, cùng phối hợp với Ban lãnh đạo của các thành viên để thực hiện các chương trình phối hợp công tác làm sao để đạt hiệu quả nhất. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được trong quá trình phối hợp thống nhất hành động trên cơ sở những nội dung, quy chế, quy định thì việc thực hiện quy chế phối hợp còn tồn tại những khó khăn nhất định.

Kết quả số liệu (Bảng 3) cho thấy, chỉ có 51.9% cán bộ được hỏi đánh giá phương thức phối hợp thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên đạt hiệu quả cao. Có 44.6% cán bộ được hỏi đánh giá phương thức phối hợp thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên có hiệu quả nhưng chưa cao.

Bảng 3. Đánh giá mức độ hiệu quả của phương thức phối hợp và thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên

	Hiệu quả cao	Có hiệu quả nhưng chưa cao	Chưa hiệu quả	Khó trả lời
Phối hợp và thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên	51.9%	44.6%	1.2%	2.2%

Phương thức phối hợp với cơ quan nhà nước

Thời gian qua, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã phối hợp với cơ quan nhà nước trong công tác giám sát, phản biện xã hội và góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền theo tinh thần Quyết định số 217-QĐ/TW và Quyết định số 218-QĐ/TW của Bộ Chính trị (khóa XI).

Kết quả số liệu (Bảng 4) cho thấy, chỉ có 46.4% cán bộ được hỏi đánh giá phương thức phối hợp với cơ quan nhà nước của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đạt hiệu quả cao; có 49.2% cán bộ được hỏi đánh giá phương thức phối hợp với chính quyền của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam có hiệu quả nhưng chưa cao.

Bảng 4. Phương thức phối hợp với cơ quan nhà nước

	Hiệu quả cao	Có hiệu quả nhưng chưa cao	Chưa hiệu quả	Khó trả lời
Phối hợp với cơ quan nhà nước	46.4%	49.2%	2%	2.4%

Phương thức phát huy vai trò của các cá nhân tiêu biểu

Qua số liệu (Bảng 5) cho thấy, đại đa số người được hỏi đều cho rằng vai trò của các cá nhân tiêu biểu đã được thể hiện trong các hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Tuy nhiên, vai trò của các cá nhân tiêu biểu chưa được thể hiện rõ nét.

Bảng 5. Phương thức phát huy vai trò của các cá nhân tiêu biểu

	Hiệu quả cao	Có hiệu quả nhưng chưa cao	Chưa hiệu quả	Khó trả lời
Phát huy vai trò của các cá nhân tiêu biểu	38.2%	51.5%	6.5%	3.9%

Phương thức phát huy vai trò tự quản trong cộng đồng dân cư

Thời gian qua, việc xây dựng, nhân rộng và phát triển các mô hình tự quản trong cộng đồng dân cư được quan tâm phát triển. Hoạt động của các mô hình ngày càng đa dạng về hình thức tổ chức, huy động được sức sáng tạo, tinh thần tự nguyện tham gia của các tầng lớp nhân dân đóng góp thiết thực vào đời sống tại cộng đồng dân cư. Do vậy, phương thức phát huy vai trò tự quản trong cộng đồng dân cư là một trong những phương thức hoạt động quan trọng của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Bảng 6. Đánh giá mức độ hiệu quả của phương thức phát huy vai trò tự quản trong cộng đồng dân cư

	Hiệu quả cao	Có hiệu quả nhưng chưa cao	Chưa hiệu quả	Khó trả lời
Phát huy vai trò tự quản trong cộng đồng dân cư	40%	50%	3.5%	6.4%

Phương thức phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn và các cộng tác viên

Phương thức phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn và cộng tác viên là một trong những phương thức sử dụng chung cho các hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Thời gian qua, hiệu quả của phương thức này như thế nào? Kết quả số liệu (Bảng 7) cho thấy, chỉ có 24.9% cán bộ được hỏi đánh giá phương thức phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn và cộng tác viên đạt hiệu quả cao; 57% cán bộ được hỏi đánh giá phương thức phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn và cộng tác viên có hiệu quả nhưng chưa cao.

Bảng 7. Đánh giá mức độ hiệu quả của phương thức phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn và cộng tác viên

	Hiệu quả cao	Có hiệu quả nhưng chưa cao	Chưa hiệu quả	Khó trả lời
Phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn và cộng tác viên	24.9%	57%	10.9%	7.2%

Phương thức triển khai các cuộc vận động, phong trào

Kết quả số liệu (Bảng 8) cho thấy: 33.8% người được hỏi cho rằng phương thức triển khai các cuộc vận động, phong trào của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là hợp lý; 53.9% người được hỏi cho rằng phương thức triển khai các cuộc vận động, phong trào của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là tương đối hợp lý; 9.2% người được hỏi cho rằng phương thức triển khai các cuộc vận động phong trào của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là chưa hợp lý cần phải điều chỉnh.

Bảng 8. Phương thức triển khai các cuộc vận động, phong trào của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

1. Hợp lý	33.8%
2. Tương đối hợp lý	53.9%
3. Chưa hợp lý cần phải điều chỉnh	9.2%
4. Khó trả lời	3.1%

Đánh giá hiệu quả của một số phương thức cụ thể của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thời gian qua cho thấy các phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đạt hiệu quả cao là: Tổ chức các đoàn đến thăm và chúc mừng các cơ sở tôn giáo nhân dịp lễ, Tết; Tuyên truyền vận động Nhân dân, tổ chức các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước; Giữ mối liên hệ chặt chẽ với các vị nhân sĩ, trí thức tiêu biểu, chức sắc tôn giáo, người tiêu biểu trong các dân tộc thiểu số; Tổng hợp những kiến nghị của cử tri và Nhân dân, nhất là những vấn đề bức xúc, tồn đọng kéo dài... gửi chính quyền cùng cấp giải quyết, tạo sự đồng thuận trong xã hội; Phối hợp chính quyền cùng cấp thông qua quy chế, chương trình phối hợp công tác.

Giải pháp hoàn thiện và đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp theo hướng hiện đại và hội nhập quốc tế

Hoàn thiện nội dung hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Thứ nhất, tiếp tục tăng cường xây dựng và củng cố vùng chắc khối đại đoàn kết toàn dân tộc, phát huy tinh thần sáng tạo của các tầng lớp nhân dân trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Thứ hai, phát huy sức mạnh sáng tạo to lớn của các tầng lớp nhân dân, đoàn viên, hội viên triển khai thực hiện tốt các cuộc vận động các phong trào thi đua yêu nước, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân. Phản ánh ý kiến, kiến nghị của cử tri và Nhân dân; Phối hợp tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp; Tiếp công dân, tham gia công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo, đặc xá, cử bào chữa viên nhân dân.

Thứ ba, tích cực tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước. Tập trung góp ý vào các dự thảo nghị quyết, chỉ thị, quyết định, quy chế, quy định, kết luận... của Đảng có liên quan trực tiếp đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân, chức năng, nhiệm vụ của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội; dự thảo báo cáo chính trị của cấp ủy, tổ chức đảng trước mỗi kỳ đại hội; việc thực hiện nghị quyết, chỉ thị của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan đảng, cấp ủy, tổ chức đảng; mối quan hệ giữa cấp ủy, tổ chức đảng và đảng viên với Nhân dân.

Tham gia công tác bầu cử, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam theo quy định của pháp luật tổ chức hiệp thương, lựa

chọn, giới thiệu người ứng cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân; tham gia các tổ chức phụ trách bầu cử; phối hợp với cơ quan nhà nước hữu quan tổ chức hội nghị cử tri ở cấp xã, các cuộc tiếp xúc giữa cử tri với người ứng cử; tham gia tuyên truyền, vận động cử tri thực hiện pháp luật về bầu cử.

Tham gia tuyển chọn thẩm phán, kiểm sát viên và giới thiệu hội thẩm nhân dân, Ủy ban trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cử đại diện tham gia Hội đồng tuyển chọn, giám sát Thẩm phán quốc gia, Hội đồng tuyển chọn Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Hội đồng thi tuyển kiểm sát viên sơ cấp, kiểm sát viên trung cấp, kiểm sát viên cao cấp theo quy định của pháp luật; Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp tỉnh, cấp huyện chủ trì lựa chọn, giới thiệu người đủ điều kiện, tiêu chuẩn để Hội đồng nhân dân bầu làm hội thẩm nhân dân theo quy định của pháp luật.

Tham gia xây dựng pháp luật, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam có quyền đề nghị Ủy ban thường vụ Quốc hội, Quốc hội về xây dựng luật, pháp lệnh; trình Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội dự án luật, pháp lệnh; Mặt trận Tổ quốc Việt Nam theo quy định của pháp luật tham gia góp ý kiến vào dự thảo Hiến pháp, dự án luật, pháp lệnh và dự thảo văn bản quy phạm pháp luật khác; kiến nghị với cơ quan nhà nước có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ văn bản pháp luật trái Hiến pháp và pháp luật. Trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, cơ quan, tổ chức chủ trì soạn thảo và các cơ quan, tổ chức hữu quan có trách nhiệm tạo điều kiện để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tham gia góp ý kiến; tiếp thu và phản hồi kiến nghị của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam theo quy định của pháp luật.

Tham dự các kỳ họp Quốc hội, phiên họp của Ủy ban thường vụ Quốc hội, Chính phủ, kỳ họp Hội đồng nhân dân, phiên họp Ủy ban nhân dân, Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tham dự các kỳ họp Quốc hội; được mời tham dự các phiên họp của Ủy ban thường vụ Quốc hội, Chính phủ khi bàn các vấn đề có liên quan đến quyền và trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở địa phương tham dự các kỳ họp Hội đồng nhân dân; được mời tham dự các phiên họp Ủy ban nhân dân cùng cấp khi bàn các vấn đề có liên quan đến quyền và trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Tham gia phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện pháp luật về phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền áp dụng biện pháp phòng ngừa tham nhũng, tiêu cực. Xác minh vụ việc tham nhũng, tiêu cực. Xử lý người có hành vi tham nhũng, tiêu cực. Kiến nghị cơ quan nhà nước có thẩm quyền bảo vệ, khen thưởng đối với người có công phát hiện, tố cáo hành vi tham nhũng, tiêu cực. Cơ quan, tổ chức,

cá nhân có thẩm quyền phải xem xét, trả lời yêu cầu, kiến nghị của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam theo quy định của pháp luật.

Tham gia góp ý, kiến nghị với Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam góp ý, kiến nghị với cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền về việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan, tổ chức, cá nhân đó. Cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền có trách nhiệm tạo điều kiện để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tham gia góp ý, kiến nghị. Tiếp thu và phản hồi góp ý, kiến nghị của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam theo quy định của pháp luật.

Thứ tư, tích cực thực hiện công tác giám sát và phản biện xã hội. Đẩy mạnh các hình thức tuyên truyền, nâng cao nhận thức về giám sát và phản biện xã hội; đề nghị cấp ủy và trao đổi với chính quyền những nội dung cụ thể về giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận; phát huy 4 hình thức giám sát và 3 hình thức phản biện xã hội. Phát huy các hình thức thông tin, tuyên truyền về kết quả, kinh nghiệm, cách làm hay trong giám sát và phản biện xã hội. Tích cực học hỏi kinh nghiệm, cách làm sáng tạo, hiệu quả. Tăng cường bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ Mặt trận các cấp. Tăng cường trao đổi thông tin cho cán bộ Mặt trận. Phát huy lực lượng cán bộ không chuyên trách (tổ chức thành viên, chuyên gia, ủy viên ủy ban...). Thực hiện tốt tổng hợp báo cáo kết quả giám sát và phản biện xã hội và theo dõi sau giám sát, phản biện.

Thứ năm, tập hợp, tổng hợp ý kiến nghị của cử tri và Nhân dân để phản ánh với Đảng và Nhà nước. Mặt trận cần tiếp tục thực hiện tốt nhiệm vụ tập hợp ý kiến, kiến nghị của Nhân dân để phản ánh đến các cơ quan Đảng, Nhà nước. Tạo điều kiện để mọi người dân tự do tư tưởng, bày tỏ chính kiến, đóng góp xây dựng Đảng, chính quyền và xây dựng đất nước trên tinh thần dân chủ, tôn trọng các ý kiến khác nhau nhưng không trái với lợi ích của quốc gia, dân tộc. Theo dõi, giám sát và đôn đốc việc xử lý, giải quyết các ý kiến, kiến nghị, đáp ứng yêu cầu cấp thiết, chính đáng của Nhân dân.

Thứ sáu, tích cực trong công tác đối ngoại nhân dân với quan điểm: Đối ngoại nhân dân là bộ phận cấu thành của công tác đối ngoại chung của Đảng và Nhà nước. Đối mới và nâng cao hiệu quả hoạt động đối ngoại nhân dân là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị và của toàn dân mà nòng cốt là Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Liên hiệp các tổ chức hữu nghị Việt Nam, các đoàn thể và các tổ chức nhân dân nhằm phối hợp chặt chẽ giữa đối ngoại nhân dân với đối ngoại Đảng và

ngoại giao Nhà nước, tạo thành sức mạnh tổng hợp của mặt trận đối ngoại.

Hoàn thiện và đổi mới phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Đối với phương thức thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên

+ Nâng cao nhận thức, quan điểm về thực hiện quyền và trách nhiệm của tổ chức thành viên đối với hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; nâng cao chất lượng công tác phối hợp thực hiện chương trình hành động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam bảo đảm sự tham gia đầy đủ của các tổ chức thành viên.

+ Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp chủ động tham mưu cho cấp ủy cùng cấp lãnh đạo chỉ đạo việc phối hợp giữa các thành viên trong hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

+ Tăng cường mối quan hệ giữa các thành viên trong Mặt trận Tổ quốc Việt Nam bảo đảm thống nhất, chặt chẽ; Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chủ trì phối hợp thống nhất hoạt động giữa các tổ chức thành viên trong Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

+ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cần tăng cường tham mưu với Đảng và Nhà nước xây dựng được cơ chế chính sách tạo điều kiện cho các tổ chức thành viên, phát huy quyền và trách nhiệm của tổ chức thành viên trong thực hiện các chương trình hành động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

+ Tăng cường chất lượng tổ chức thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp bảo đảm số lượng, chất lượng, quy mô tổ chức và hoạt động đồng đều, tổ chức thành viên cần khẳng định được vị trí vai trò là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, vai trò nòng cốt trong tập hợp hội viên và Nhân dân.

Phương thức phối hợp với cơ quan nhà nước

+ Tăng cường sự phối hợp giữa cơ quan nhà nước và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam bảo đảm chặt chẽ, nhất là trong công tác phối hợp cung cấp, xử lý thông tin, số liệu;

+ Tăng cường việc nắm bắt tâm tư, nguyện vọng, giải quyết những vấn đề bức xúc, nhu cầu kiến nghị chính đáng của Nhân dân đáp ứng được yêu cầu đặt ra;

+ Tăng cường phối hợp tuyên truyền, phổ biến, thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước;

+ Phát huy vai trò giám sát và phản biện của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;

+ Cơ quan nhà nước bảo đảm điều kiện hoạt động của Mặt trận.

Phương thức phát huy vai trò các cá nhân tiêu biểu

+ Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò của các cá nhân tiêu biểu trong hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Từ đó đổi mới và tăng cường vai trò của các cá nhân tiêu biểu trong tổ chức và hoạt động của Mặt trận.

+ Tăng cường trao đổi giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các cá nhân tiêu biểu. Các cá nhân tiêu biểu gương mẫu trong công việc và rèn luyện đạo đức, lối sống tại địa phương.

+ Các cá nhân tiêu biểu tích cực tham gia các hoạt động của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và ở địa phương. Tích cực tập hợp ý kiến, phản ánh kiến nghị của Nhân dân. Tích cực tham gia hoạt động giám sát, phân biện xã hội;

+ Tăng cường tuyên truyền, vận động chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước trong giới, ngành mình và địa phương nơi cư trú.

+ Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong cung cấp thông tin cho Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp; đổi mới cơ chế trao đổi thông tin với các cá nhân tiêu biểu.

Phương thức hướng về cơ sở phát huy vai trò tự quản trong cộng đồng dân cư

+ Căn cứ nghiên cứu toàn diện dựa trên cơ sở lý luận và thực tiễn về hoạt động tự quản của khu dân cư để thống nhất việc triển khai mô hình tự quản, bảo đảm phát huy sự chủ động sáng tạo của mỗi khu dân cư, nhưng vẫn bảo đảm tuân thủ chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

+ Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất trong toàn quốc về tổ chức xây dựng và phát huy vai trò của các mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư thôn, tổ dân phố.

+ Đa dạng mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư không chỉ thành lập từ các phong trào, cuộc vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tránh sự trùng lặp các đoàn thể chính trị - xã hội và tổ chức khác trong hệ thống chính trị triển khai về nội dung hoạt động. Thống nhất mô hình, nhiều chủ thể tham gia trên địa bàn bảo đảm hiệu quả, chất lượng, hạn chế phụ thuộc vào sự hỗ trợ ngân sách.

Phương thức phát huy vai trò của các tổ chức tư vấn và cộng tác viên

+ Tăng cường mời các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý vào hoạt động của Mặt trận, nhất là công tác giám sát và phân biện xã hội hiện nay.

+ Tăng cường sự liên kết, phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức tư vấn và cộng tác viên.

+ Sử dụng công nghệ thông tin trong cung cấp thông tin, trao đổi công việc.

+ Có cơ chế, chính sách phù hợp để tạo điều kiện cho các tổ chức tư vấn và cộng tác viên hoạt động.

Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong các hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Ứng dụng công nghệ thông tin trong tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện quyền làm chủ, thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Xây dựng Cổng nhấn tin tự động (SMS Gateway). Hệ thống cho phép đưa các nội dung thông tin tới các tầng lớp nhân dân qua tin nhắn để phổ biến, tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện quyền làm chủ, thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý các chương trình, phong trào, các cuộc vận động. Xây dựng hệ thống phần mềm cho phép tự động thiết kế, tạo lập các chương trình, banner giới thiệu về các chương trình, phong trào, các cuộc vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp. Ứng dụng công nghệ thông tin trong tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước; trong tập hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri và Nhân dân để phản ánh với Đảng, Nhà nước; trong hoạt động đối ngoại nhân dân. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và việc sử dụng mạng xã hội... để kịp thời nắm bắt tình hình của các nước thông qua khiếu nại, đồng thời quảng bá hình ảnh đất nước đến với bạn bè năm châu. Bên cạnh đó, tiếp tục phát huy sự chủ động, tích cực, tinh thần trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị, cán bộ, đảng viên trong việc thực hiện nhiệm vụ thông tin đối ngoại. Sử dụng hòm thư điện tử để giao lưu, kết nối tới các tổ chức tương đồng về chức năng của Mặt trận các nước trong khu vực.

Ứng dụng hệ phần mềm quản lý văn bản và điều hành E.Office. Chuyển đổi số trong quản lý văn bản và điều hành công việc trong cơ quan trên cơ sở triển khai hệ phần mềm quản lý văn bản và điều hành kết hợp với trực liên thông Chính phủ, là những giải pháp trao đổi thông tin, điều hành tác nghiệp và quản lý văn bản hồ sơ công việc trong môi trường mạng internet. Đây thực sự là những ứng dụng cần thiết, nhờ đó có thể xử lý, điều hành công việc đa chiều, thông suốt các cấp và tác nghiệp mọi lúc, mọi nơi. Các bước được tiến hành với chu trình khép kín trong toàn cơ quan. Với nhiều tính năng ưu việt, ứng dụng hệ quản lý văn bản và điều hành trong cơ quan Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là nhiệm vụ cần thiết và quan trọng khi tiến hành chuyển số. ❖